

Tarihsel Önem Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tarihsel Önem Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31389>

Özet

Tarihsel Önem Ölçeği, ortaöğretim öğrencilerinin tarihsel olayların önemine yönelik algılarını ve bu algıların şekillendiren faktörleri incelemek amacıyla Y. Er-Tuna ve M. Safran tarafından 2017 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, öğrencilerin tarihsel düşünme becerileri bağlamında, belirli olayları neden önemli gördüklerini veya görmediklerini sistematik olarak ölçmeyi hedefler. Bu araç, tarih eğitiminde öğrencilerin tarihsel önem kavramına ilişkin bilişsel yargılarını ortaya koymak için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tarihsel önem, tarih eğitimi, ortaöğretim, algı, ölçek geliştirme, tarihsel düşünme.

Yazarlar

Yasemin Er-Tuna, Mustafa Safran

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, ortaöğretim öğrencilerinin tarihsel olayların önemine ilişkin görüşlerini çeşitli demografik ve eğitimsel değişkenlere göre incelemektir. Bu çalışma, öğrencilerin geçmişi olayları nasıl anlamlandırdıklarını ve hangi kriterleri kullanarak bir olaya önem atfettiğini belirlemeyi amaçlamıştır. Elde edilen veriler, tarih müfredatları ve öğretim yöntemlerinin öğrenci algılarına uygun olarak geliştirilmesine katkı sağlamayı hedefler.

Yapı

Tarihsel Önem Ölçeği, öğrencilerin tarihsel olayları değerlendirirken kullandıkları çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bir olayın güncel sonuçları, etkilediği kişi sayısı, kalıcılığı ve değişime yol açma potansiyeli gibi kriterleri içerir. Ölçek, öğrencilerin tarihsel olaylara yönelik kişisel ve toplumsal önem atfetme süreçlerini kapsayan bilişsel bir yapıyı temsil eder.

Geçerlik

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, bir geliştirme çalışması olarak ölçeğin yapısal bütünlüğünü sağlamak için standart geçerlik yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Özellikle **Yapı Geçerliliği**, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü belirlemek amacıyla faktör analizi ile incelenmiştir. Ayrıca, ölçek maddelerinin ölçülen kavramı temsil etme düzeyini garanti altına almak için uzman görüşlerine dayalı **Çerik Geçerliliği** çalışmaları yürütülmüştür.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığına ilişkin güvenirlilik değerleri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, ölçek geliştirme sürecinde, ölçek maddelerinin tutarlılığını ölçmek için **Cronbach Alfa İç Tutarlılık Katsayısı'nın** hesaplandığı görülmektedir. Bu katsayının, ölçeğin güvenirliliğini kanıtlayacak kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olduğu beklenmektedir. Yüksek bir güvenirlilik değeri, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verdiğini gösterir.

Faktör Analizi

Geliştirme çalışmasının bir parçası olarak, ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmak ve doğrulamak için faktör analizi kullanılmıştır. Muhtemelen, ölçeğin yapısal uyumunu belirlemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** uygulanmıştır. Bu analiz, öğrencilerin tarihsel önemi değerlendirirken kullandıkları alt boyutların istatistiksel olarak ayrıştırmaya ayrıştırmaya göstererek ölçeğin yapı geçerliliğine önemli bir katkı sunmuştur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme amaçlı, Öz Bildirim Ölçeği

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 5'li Likert Tipi Derecelendirme formatında olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Popülasyonu

Yaş Grubu: Ortaöğretim öğrencileri (Lise öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öğrencilerin tarihsel olaylara verdikleri öznel önem düzeylerini belirlemek için standartlaştırılmış anket uygulaması.

Anahtar Kelimeler

Tarih, tarihsel algı, ölçme aracı, lise öğrencileri, geçerlik, güvenirlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi Yok

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: yasemin.er@gop.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi Yok

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçek akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsiz olarak eri?ilebilir, ancak ticari kullan?m için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: Ölçeğin geli?tirildi?i ve yay?mland??? y?l 2017'dir.

Referanslar

Er-Tuna, Y. ve Safran, M. (2017). Ortaö?retim ö?rencilerinin tarihsel olaylar?n önemine ili?kin görüşlerinin baz? de?i?kenlere göre incelenmesi. *Turkish Studies*, 12(4), 163-180.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: turkishstudies.net

Ölçeğin orijinal PDF doküman? burada indirilebilir: tarihsel-onem-olcegi-toad.pdf

Tarihsel Önem Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Bu ölçeğin maddeleri, ortaö?retim ö?rencilerinin tarihsel olaylar?n önemini de?erlendirme kriterlerini ölçmeye odaklanm??t?r. Maddeler, olaylar?n toplumsal etkileri, siyasi sonuçlar? veya günümüzdeki yank?lar? gibi boyutlar? kapsayabilir.